

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Dziennikarstwo popularnonaukowe
Prowadzący	dr hab. Piotr Drzewiecki, prof. ucz.
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	I
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Obowiązuje od roku akademickiego	2021/2022
Rok studiów	2
Semestr	2
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	DL_U13, DL_U15, DL_K02
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	ćwiczenia
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	2
Wymagania wstępne	Pozytywna ocena testu rekrutacyjnego na specjalizację edukacyjno-medialną.
Opis i cele przedmiotu Dziennikarstwo popularnonaukowe	Celem ćwiczeń jest zapoznanie studenta z podstawowymi zagadnieniami związanymi z dziennikarstwem popularnonaukowym oraz funkcją mediów w popularyzacji nauki. Kurs obejmuje zarówno aspekty teoretyczne, jak i praktyczne, umożliwiając zrozumienie roli dziennikarza naukowego oraz metod jego pracy. Nabycie umiejętności tworzenia artykułów popularnonaukowych, analizy i selekcji informacji, a także efektywnego przekazywania wiedzy w różnych formach medialnych stanowi jeden z kluczowych elementów kursu. Studenci poznają warsztat dziennikarski, uczą się konstruowania tekstów oraz interpretowania kontekstu technologicznego i naukowego w mediach. Doskonalenie kompetencji w zakresie krytycznego myślenia, analizy przekazów medialnych oraz umiejętności komunikacyjnych pozwoli studentom na świadome uczestnictwo w debacie publicznej na temat nauki i technologii. Kurs przygotowuje

	także do samodzielnej pracy w dziennikarstwie popularnonaukowym, uwzględniając zmieniający się krajobraz medialny oraz wyzwania stojące przed współczesnym dziennikarstwem naukowym.
--	--

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
Dziennikarstwo popularnonaukowe:	
1. Rekrutacja na specjalizację edukacyjno-medialną. Wprowadzenie do ćwiczeń	2
2. Co robi dziennikarz? Specyfika dziennikarstwa popularnonaukowego	2
3. Jaka jest historia dziennikarstwa? Media naukowe i popularnonaukowe	2
4. Jaka jest główna funkcja dziennikarstwa? Popularyzacja nauki jako szczególna funkcja dziennikarstwa	2
5. Jak skonstruować artykuł dziennikarski? Tworzenie tekstu popularnonaukowego	2
6. Jaka jest metoda pracy dziennikarskiej? Warsztat dziennikarza naukowego	2
7. Co jest największym wyzwaniem dla dziennikarza? Kontekst technologiczny i naukowy	2
8. Zaliczenie śródkresowe. Esej medioznawczy	2
9. Jaka jest definicja nauki? Dziedziny i dyscypliny	2
10. Jaka jest historia nauki? Główne odkrycia i wynalazki XX i XXI wieku	2
11. Jaka jest podstawowa funkcja nauki? Poznawcze i społeczne znaczenie odkryć i wynalazków	2
12. Co to jest instytucja naukowa? Od uniwersytetów po blogi popularnonaukowe	2
13. Czym są metody naukowe? Kontekst nauk o komunikacji społecznej i mediach	2
14. Co sprawia, że nauka stanowi wyzwanie? Problemy ludzkości do rozwiązania	2
15. Test końcowy	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)
DL_U13	Potrafi tworzyć skuteczne przekazy medialne w zakresie dziennikarstwa prasowego, radiowego, telewizyjnego oraz internetowego	U1 – student tworzy popularnonaukowe, dziennikarskie przekazy informacyjne (temat 5, 6 i 8)	Artykuł popularnonaukowy
DL_U15	Posiada umiejętności prezentowania własnych poglądów i pomysłów, a także przekonywania do nich rozmówców	U2 – student dyskutuje na tematy naukowe przekonując innych do swojego zdania (temat 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 i 14)	Aktywność podczas dyskusji
DL_K02	Jest odpowiednio przygotowany do pracy w zespole, rozumie swoją rolę w grupie zawodowej	K1 – student angażuje się w dziennikarstwo jako formę popularyzacji nauki (temat 1, 8 i 15)	Test końcowy

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Dyskusja akademicka – metody aktywizujące
2.	Praca z tekstami

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć, osobiste lektury	15	30/1
	praca w ramach zaliczenia śródkresowego i przygotowanie do testu końcowego	15	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Przed zajęciami prowadzący rozsyła konspekt z wykazem literatury wraz z załącznikami oraz pytania do dyskusji. Znajomość przesłanych tekstów umożliwi potem czynny udział w debacie podczas zajęć.

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną w zaokrągleniu w górę co 0,5 stopnia, wyliczaną na podstawie ocen cząstkowych za: aktywność podczas dyskusji akademickiej (umiejętności), przygotowanie eseju medioznawczego – artykułu popularnonaukowego na zaliczenie śródkresowe (umiejętności) oraz rozwiązanie testu końcowego (kompetencje).

U1

Zaliczenie śródkresowe – przeprowadzone w połowie programu zajęć – polega na przygotowaniu eseju medioznawczego (artykułu popularnonaukowego) i przesłanie prowadzącemu w formacie PDF na adres p.drzewiecki@uksw.edu.pl do określonego terminu. Esej powinien zawierać wstęp z postawieniem tezy, popartą literaturą przedmiotu argumentację, zakończenie z wnioskami oraz wykorzystaną w pracy bibliografię z przynajmniej trzema pozycjami naukowymi. Praca ma liczyć co najmniej 7000 znaków ze spacjami. Ustawienia w edytorze tekstów: Times New Roman, 12 pkt, podwójny odstęp, imię i nazwisko u góry, poniżej numer indeksu, tytuł eseju, potem akapit 1. Wstęp, 2. 3... kolejne podrozdziały, Wnioski, Bibliografia. Tytuł pracy może być oryginalną, autorską propozycją. W akapicie początkowym należy jednak zaznaczyć, który temat został wybrany.

Tematy esejów do wyboru:

Jakie są największe wyzwania, przed którymi stoją dziennikarze popularnonaukowi?

Jakie techniki mogą pomóc w tłumaczeniu skomplikowanych koncepcji naukowych na język zrozumiały dla ogółu społeczeństwa?

Jakie są konsekwencje przekazywania nieprawdziwych lub niedokładnych informacji w dziennikarstwie popularnonaukowym?

Jakie są najlepsze praktyki w dziennikarstwie popularnonaukowym?

Jakie wydarzenia miały największy wpływ na rozwój dziennikarstwa?

Jakie są różnice i podobieństwa między mediami naukowymi a popularnonaukowymi?

Jakie są wyzwania i możliwości dla mediów naukowych i popularnonaukowych w erze cyfrowej?

Jakie są etyczne implikacje uproszczenia informacji naukowych dla celów popularyzacji?

Jak dziennikarstwo może lepiej służyć społeczeństwu w swojej roli popularyzacji nauki?

Jakie są kluczowe elementy dobrze przygotowanego artykułu dziennikarskiego i tekstu popularnonaukowego?

Jakie są wyzwania związane z przekształcaniem informacji naukowych w tekst zrozumiały dla ogólnego czytelnika?

Jakie są najlepsze praktyki w tworzeniu tekstu popularnonaukowego?

Jakie są największe wyzwania w pracy dziennikarza naukowego?

Jakie są kluczowe umiejętności, które powinien posiadać dziennikarz naukowy?

Jakie są etyczne aspekty pracy dziennikarskiej w kontekście nauki?

Jak rola dziennikarza naukowego zmieniła się w erze cyfrowej?

Jak technologia cyfrowa zmienia praktykę dziennikarską?
Jakie są wyzwania związane z komunikacją naukową w dziennikarstwie?
Jakie są etyczne wyzwania, przed którymi stoją dziennikarze w erze cyfrowej?

na ocenę 3 – esej złożony w terminie, praca niespełniająca wymogu przynajmniej 7000 znaków ze spacjami, praca nie ma struktury: wstęp, rozdziały, wnioski, bibliografia, w pracy nie postawiono tezy, ani nie przedstawiono argumentacji, nie odniesiono się do literatury naukowej, praca niestarannie przygotowana od strony edytorskiej i nienapisana językiem naukowym.

na ocenę 3,5 – esej złożony w terminie, praca spełniająca wymóg objętości przynajmniej 7000 znaków ze spacjami, postawiono tezę, przedstawiono argumentację i wnioski, ale nie posłużono się literaturą naukową przedstawioną na zajęciach jako źródłem argumentacji, choć wykazano ją w bibliografii, jak również praca niestarannie przygotowana od strony edytorskiej i nienapisana językiem naukowym.

na ocenę 4 – esej złożony w terminie, praca przygotowana samodzielnie, postawiono tezę, przedstawiono argumentację i wnioski, posłużono się literaturą naukową przedstawioną na zajęciach jako źródłem argumentacji, praca starannie przygotowana od strony edytorskiej, napisana językiem naukowym.

na ocenę 4,5 – esej złożony w terminie, praca przygotowana samodzielnie, postawiono tezę, przedstawiono argumentację i wnioski, posłużono się nie tylko literaturą naukową przedstawioną na zajęciach jako źródłem argumentacji, ale wykroczone poza jej zakres, praca starannie przygotowana od strony edytorskiej i napisana językiem naukowym.

na ocenę 5 – wyróżniający się samodzielnością myślenia i erudycją oraz stylem wypowiedzi esej złożony w terminie, praca przygotowana samodzielnie, postawiono tezę, przedstawiono argumentację i wnioski, posłużono się nie tylko literaturą naukową przedstawioną na zajęciach jako źródłem argumentacji, ale wykroczone poza jej zakres, praca starannie przygotowana od strony edytorskiej i napisana językiem naukowym.

U2

Prowadzący przyznaje punkty za aktywność podczas dyskusji w ramach zajęć. Punkt można otrzymać za merytoryczną – samodzielną i krytyczną – wypowiedź związaną z pytaniem do dyskusji i przesłaną literaturą.

na ocenę 3 – zdobycie 2 punktów na 12 za aktywność podczas dyskusji.

na ocenę 3,5 – zdobycie 3 punktów na 12 za aktywność podczas dyskusji.

na ocenę 4 – zdobycie 4 punktów na 12 za aktywność podczas dyskusji.

na ocenę 4,5 – zdobycie 6 punktów na 12 za aktywność podczas dyskusji.

na ocenę 5 – zdobycie 8 punktów na 12 za aktywność podczas dyskusji.

K1

Test końcowy zostanie przeprowadzony pod koniec programu zajęć na MS Forms. Przygotowano go wyłącznie w oparciu o konspekty i podaną literaturę.

na ocenę 3 – otrzymanie równo i więcej niż 17 punktów na 30 w teście końcowym.

na ocenę 3,5 – otrzymanie równo i więcej niż 20 punktów na 30 w teście końcowym.

na ocenę 4 – otrzymanie równo i więcej niż 23 punktów na 30 w teście końcowym.

na ocenę 4,5 – otrzymanie równo i więcej niż 25 punktów na 30 w teście końcowym.
na ocenę 5 – otrzymanie równo i więcej niż 27 punktów na 30 w teście końcowym.

Literatura obowiązkowa

1.	Jarosz K., <i>Komercjalizacja nauki i mechanizmy podnoszenia atrakcyjności artykułów popularnonaukowych</i> , „Zeszyty Prasoznawcze” 2011, nr 210(3-4), s. 71-81.
2.	Jędrzejewski S., <i>Media i dziennikarstwo w perspektywie zmiany technologicznej</i> , „Transformations/Transformacje”, 2023, nr 3(118), s. 98-117.
3.	Jurga-Wosik E., <i>Popularyzacja wiedzy w mediach lokalnych leszczyńskiego regionu wydawniczego</i> , „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2015, nr 4, s. 173-184.
4.	Lubczyńska A., <i>Czasopisma hobbystyczne w Polsce — próba zdefiniowania zjawiska</i> , „Rocznik Historii Prasy Polskiej” 2022, nr 25(2), s. 83-99.
5.	Ślawska M., <i>Dziennikarz w czasach platform i algorytmów—wywiady „Press” z Dziennikarzami Roku</i> , „Kultura-Media-Teologia” 2023, nr 54, s. 11-29.
6.	Zadruska A., <i>Prywatyzacja sektora kosmicznego w polskim dyskursie medialnym. Badania jakościowe w środowisku dziennikarzy popularnonaukowych w Polsce w latach 2022–2023</i> , „Łódzkie Studia Teologiczne” 2024, t. 33, nr 1, s. 157-193.

Literatura uzupełniająca

1.	Drzewiecki P., <i>Scientific Myths on the Covers of the Polish Edition of “Scientific American”</i> , „Media Education (Mediaobrazowanie)” 2024, t. 20, nr 4, s. 557-569.
2.	Karoński M., <i>Polska nauka czy nauka w Polsce?</i> , „Nauka” 2015, nr 3, s. 25-33.
3.	Ostrowska U., <i>Człowieczeństwo jako problem i wyzwanie edukacyjne</i> , „Roczniki Pedagogiczne” 2021, nr 13(2), s. 7-32.
4.	Poprawa M., <i>Świat wynalazków i odkryć naukowych w dwudziestoleciu międzywojennym—wybrane strategie dyskursu popularnonaukowego w prasie</i> , „Język a Kultura” 2016, nr 26, s. 131-150.
5.	Sztompka P., <i>Uniwersytet współczesny. Zderzenie dwóch kultur</i> , „Nauka” 2014, nr 1, s. 7-18.
6.	Woźniak-Kasperek J., <i>Nauki o komunikacji społecznej i mediach—forma, treść, kontekst</i> , „Annales Universitatis Cracoviensis. Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia” 2021, nr 19, s. 3-18.
7.	Woleński J., <i>Filozofia nauki a historia nauki</i> , „Prace Komisji Historii Nauki PAU” 2014, nr 13, s. 99-115.

*** lista rodzajów zajęć**

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)